

Monilióza kôstkovín - ochrana

Najčastejšími pôvodcami hniloby ovocia sú huby rodu *Monilia*. Hnilobu jadrového ovocia spôsobuje *Monilia fructigena*, kôstkového ovocia *Monilia laxa*, ktorá okrem plodov infikuje v jarných mesiacoch aj kvety a výhonky višní, marhúl a sliviek a vyvoláva známe monilióve usychanie kvetov a výhonkov. K infekcii kvetov a výhonkov kôstkovín dochádza počas kvitnutia stromov, ak prevláda daždivé a chladné počasie. K infekcii ovocia treba vedieť, že huby rodu *Monilia* zdravé ovocie neinfikujú, veľmi ľahko však prenikajú do plodov poškodených hmyzom (predovšetkým obaľovačmi), alebo mechanicky (napr. krupobitím). Preto proti monilióvej hnilobe ovocia bojujeme nepriamo, predovšetkým dobre načasovanými postrekmi proti pôvodcom červivosti.

Ochrana proti monilióve usychaniu kvetov a výhonkov: Ochranu zahájime už s jesenným umývacím postrekom hlavne pri biologickej ochrane, ktorý sa môže zopakovať na jar pred pučaním. Prvý postrek urobíme na jar pred kvitnutím, druhý počas kvitnutia (vhodnými prípravkami) ak nemáme prípravky vhodné na postrek počas kvitnutia, tak druhý postrek urobíme po odkvitnutí. Počas silného tlaku moniliózi postreky opakujeme, hlavne pri používaní biologických prípravkov. Okrem chemickej ochrany treba usychajúce vetvičky priebežne odstraňovať a najneskôr pri jarnom reze kôstkovín treba zo stromov odrezat' a spáliť aj zoschnuté monilióve múmie ovocia aj s kúskami zdravých vetvičiek.

Ochrana proti monilióvej hnilobe ovocia: Ochranu zahájime už s jesenným umývacím postrekom hlavne pri biologickej ochrane, ktorý sa môže zopakovať na jar pred pučaním. Preventívne postreky v období rastu plodov, najmä za daždivého počasia. Proti monilióvej hnilobe ovocia bojujeme nepriamo, predovšetkým dobre načasovanými postrekmi proti pôvodcom červivosti. Druhým veľmi dôležitým preventívnym opatrením je sústavné zbieranie hnilého ovocia a jeho okamžité zakopanie hlboko do pôdy, aby sa spóry huby z vankúšikov vytvorených na povrchu plodov nedostávali do ovzdušia, pretože mikroskopicky drobné spóry sú unášané vetrom aj na väčšie vzdialenosti a pokiaľ dopadnú na poškodené ovocie, v prítomnosti vody vyklíčia a spôsobia známu hnilobu. Okrem toho je potrebné najneskôr pri jarnom reze odstrániť z ovocných stromov infikované zoschnuté ovocie - tzv. monilióve múmie, ktoré sú zdrojom infekcie najmä v jarnom období. Keďže podhubie často prerastá zo zničeného ovocia aj do dreva, odporúča sa mumifikované plody odrezat' aj s kúskami príľahlých konárov a čo najskôr ich spáliť alebo hlboko zakopať do pôdy.

Prípravok	Účinná látka	Spôsob účinku	dávka na	čakacia lehota v dňoch
Zmývací postrek				
CUPROXAT SC	tribázický síran meďnatý	kontaktný	50 ml / 10l vody	AT
CHAMPION 50 WG	hydroxid meďnatý	kontaktný	20 g / 10l vody	AT
KOCIDE 2000	hydroxid meďnatý	kontaktný	30 g / 10l vody	AT
KUPRIKOL 50	oxychlorid medi	kontaktný	60 g / 10l vody	AT
BOROIL	bór, masťné kyseliny a terpény	biologický / ako prísada	30-50 ml / 10l vody	0
Poznámka: ako zmývací postrek sa používa niektorý z meďnatých prípravkov, odporúča sa meďnatý prípravok doplniť prípravkom BorOil				
Monilióve usychanie kvetov a výhonkov				
PROLECTUS	fenpyrazamine	systemový / počas kvitnutia, do kvetu	8 g / 10l vody	1
SIGNUM	boscalid + pyraclostrobin	systemový / počas kvitnutia, do kvetu	7,5 g / 10l vody	7
CALMATI	mikroorganizmy	biologický / počas kvitnutia, do kvetu	50 ml / 10l vody	0
CHITOPRON	chitosan hydrochlorid	biologický / počas kvitnutia, do kvetu	20-50 ml / 10l vody	0
IMUNOFOL	chitosan, zinok	biologický / počas kvitnutia, do kvetu	30-50 ml / 10l vody	0
CUPROTONIC	meď, zinok	biologický / ako prísada	20-40 ml / 10l vody	0
Poznámka: prípravky Chitopron a Imunofol sa odporúča doplniť prípravkom Cuprotonic				
Monilióva hniloba plodov				
PROLECTUS	fenpyrazamine	systemový	12 g / 10l vody	1
BELANTY	meťentrifluconazole	systemový	18 ml / 10l vody	3
QUICK MAGNICUR	fenhexamid	kontaktný	15 ml / 10l vody	3

Poznámka: Belanty má protektívny, kuratívny a aj eradikatívny účinok

- preventívny účinok majú fungicídy zabráňujúce vzniku takže musia byť aplikované pred jej vznikom
- kuratívny účinok majú fungicídy schopné zastaviť už vzniknutú infekciu, spravidla tesne po jej vzniku, kedy ešte nie sú pozorované jej makroskopické symptómy
- eradikatívne pôsobia tie fungicídy, ktoré majú schopnosť zastaviť vývoj choroby aj pri prvých pozorovateľných symptómoch.